

NATUURHISTORISCHE EN ANDERE NOTITIES NATURAL HISTORY AND OTHER NOTES

ISSN 2518-5705

Privé uitgave: H.K. Mienis, Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500, Israël
Privately published: H.K. Mienis, Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500, Israel

Downloadable from: http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

INHOUD-CONTENTS

Voorwoord – Preface	2
Mienis, H.K.: Zoetwatermollusken in Friesland: een tweede bezoek aan een oude loop van de rivier de Tjonger ter hoogte van Mildam	3
Mienis, H.K. & Mienis, D.: A successful breeding trial of the Red-rumped Swallow <i>Cecropis daurica</i> in the center of Kibbutz Netzer Sereni	7
Mienis, H.K.: A find of an ATS British Army badge in the fields of Netzer Sereni	9
Mienis, H.K.: Differences in the temporary concentrations of the Sevenspotted ladybeetle <i>Coccinella septempunctata</i> in Israel and the Netherlands	11
Mienis, H.K. & Mienis, D.: Finds of cornelian beads in the fields of kibbutz Netzer Sereni	15

Voorwoord

Dit 38ste nummer van 'Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes' bevat deze keer vijf korte notities gebaseerd op vondsten, waarnemingen of studies gedaan in Israël en Nederland.

Deze nieuwsbrief is voorlopig gepland als een kwartaal uitgave. Van elk nummer zullen 50 gelijktijdig gedrukte exemplaren verschijnen die voornamelijk bestemd zijn voor bibliotheken van instituten en museums. Elk nummer is ook gratis elektronisch verkrijgbaar via de website van mijn collega en vriend Oz Rittner:

http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

Hoewel deze uitgave geheel voldoet aan de eisen die de 'Internationale Commissie voor Zoologische Naamgeving' gesteld heeft voor een wetenschappelijk tijdschrift, zullen in dit tijdschrift geen artikelen gepubliceerd worden die van invloed zijn op de naamgeving van een of andere wetenschappelijke eenheid.

Artikelen mogen overgenomen worden mits de schrijver daarover geïnformeerd is en de bron genoemd wordt.

Deze publikatie wordt geïndexeerd in de 'Zoological Record' en heeft een officieel 'International Serial Standard Number' ontvangen: ISSN 2518-5705.

Preface

This 38th issue of 'Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes' contains this time five short notes based on finds, observations or studies made in Israel and the Netherlands.

This newsletter is planned for the meantime as a quarterly. Of each number 50 simultaneously printed copies will appear which are primarily intended for libraries of institutes and museums. Each issue is downloadable free of charge by means of the website of my colleague and friend Oz Rittner:

http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

Although this publication meets the standards of a permanent scientific journal as stipulated by the 'International Commission for Zoological Nomenclature' no articles will be published in this journal which will influence the nomenclature of a certain taxonomic unit.

Articles may be reprinted on the understanding that the author is informed about it and the source mentioned.

This publication is being indexed in the 'Zoological Record' and has received an official 'International Serial Standard Number': ISSN 2518-5705.

Zoetwatermollusken in Friesland: een tweede bezoek aan een oude loop van de rivier de Tjonger ter hoogte van Mildam

Henk K. Mienis

Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500 Israël

mienis@netzer.org.il

Freshwater molluscs in Friesland: a second visit to a former course of the river Tjonger off Mildam

In the wake of a first find of *Sphaerium rivicola* in a former course of the Tjonger, Friesland in 2021, which is considered a vulnerable species in the Netherlands, that aquatic biotope was once more briefly surveyed on 12 October 2022. This resulted in the registration of 15 aquatic and amphibious species. Among them was another vulnerable species: *Euglesa personata*, and an endangered species: *Euglesa pseudosphaerium*.

Tijdens mijn jaarlijkse bezoeken aan Nederland maak ik bijna uitsluitend gebruik van een fiets om de omgeving van mijn tijdelijk onderkomen te verkennen. Was dit in het verleden de omgeving van Purmerend in Noord-Holland, sinds zes jaar is dit Joure in Friesland. Op de fiets zie je soms beter plekje's die misschien interessant zijn op het gebied van weekdieren.

Op 15 September 2021 fietste ik op deze wijze op 't Tjongerpad dat zich vanaf de snelweg N32 Heerenveen-Wolvega aan de zuidkant van het gekanaliseerde riviertje de Tjonger of Kuinder bevindt. Tegenover Mildam, dat tot de gemeente Heerenveen behoort, loopt het fietspad tussen de Tjonger en een oude loop van dat riviertje, hetgeen eigenlijk onder de gemeente Weststellingwerf valt. Ofschoon het reeds vrij laat was, kon ik het niet nalaten om even met een schepnet door het water van deze afgesneden bocht te gaan.

Fig. 1: Rivier-hoornschaal *Sphaerium rivicola*
Foto Oz Rittner

Tot mijn verbazing trof ik slechts een zoetwatermossel in het schepnet aan, het was echter een soort die ik nooit eerder in Nederland had gevonden: een levend exemplaar van de Rivier-hoornschaal *Sphaerium rivicola* (Fig. 1). Een soort die nog onbekend was in Friesland (Mienis, 2022).

Volgens De Bruyne *et al.* (2003) is de Rivier-hoornschaal een kwetsbare soort, waarvan de status volgens Janssen (2016) nog verder achteruit gaat door concurrentie met invasieve korfmossels van het geslacht *Corbicula*, die in een biotoop leven bestaande uit zand en fijn grind waar ook de voorkeur van de Rivier-hoornschaal naar uitgaat.

In de afgelopen herfst heb ik op 12 oktober 2022 nogmaals een bezoek gebracht aan die oude loop van de Tjonger. Het doel van dit tweede bezoek was een indruk te krijgen welke zoetwater en amphibische mollusken daar leven.

Langs de oever stond op de meeste plaatsen een brede rietkraag, die een goede bemonstering met een schepnet bijna onmogelijk maakte. Hier en daar had men echter een deel van van het riet verwijderd. De oude loop bleek vrij ondiep te zijn want in het midden reikte het water nauwelijks tot de buikveren van een Grote zilverreiger *Egretta alba* die daar aan het fourageren was (Fig. 2).

Fig. 2: Een Grote Zilverreiger *Egretta alba* in het midden van de oude loop
Foto Henk Mienis

Hier en daar groeiden Gele plompen *Nuphar lutea* op enige afstand van de vrij steile walkant. In totaal werden 15 soorten bemachtigd (Tabel 1). De enige amphibische landslak die ik kon noteren: de Slanke barnsteenslak, was hier en daar niet alleen aanwezig op Rietstengels, maar ook op en onder het blad van Gele plompen. Dit vormt een aanwijzing dat deze soort zich ook tijdelijk in het water kan ophouden. Dit was mij reeds bekend van waarnemingen gedaan in het Hula Natuur Reservaat in Israël, waar

deze *Oxyloma* aangetroffen werd onder Gele plompbladen zo'n vier meter van de dichtsbijzijnde oever.

Onder de 15 soorten die levend werden aangetroffen bevonden zich twee exotische soorten: de Noord-Amerikaanse Puntige blaashoren en de Aziatische korfmossel. De laatste soort kan een enorme concurrent zijn van de Rivier-hoornschaal.

De meeste andere soorten komen algemeen in Friesland voor behalve de twee *Euglesa* soorten: de Gemaskerde erwtenmossel: een kwetsbare soort, was tot nog toe slechts bekend van de Friese Waddeneilanden Terschelling en Schiermonnikoog, maar niet van de vastewal (Jansen, 2016), terwijl de Sphaeriumvormige erwtenmossel: een bedreigde soort, tot onlangs slechts bekend was van twee vindplaatsen in Friesland (Jansen, 2016). In de laatste jaren heb ik *Euglesa pseudosphaerium* echter op drie verschillende vindplaatsen bij Joure aangetroffen: in de Famberhorst in 2018, in de Twigen in 2019 (Mienis, 2020) en in het koelwaterbasin van Douwe Egberts in 2020 (Mienis, 2021).

Tabel 1: Zoetwater en amfibische mollusken aangetroffen in een oude loop van de Tjonger ter hoogte van Mildam in 2021 en 2022.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	2021	2022
Kleine diepslak	<i>Bithynia leachii</i>	-	+
Grote diepslak	<i>Bithynia tentaculata</i>	-	+
Vijver-pluimdager	<i>Valvata piscinalis</i>	-	+
Ovale kapslak	<i>Acroloxus lacustris</i>	-	+
Moeraspoelslak	<i>Stagnicola palustris</i>	-	+
Puntige blaashoren	<i>Physella acuta</i>	-	+
Draaikolk-schijfhoren	<i>Anisus vortex</i>	-	+
Witte schijfhoren	<i>Gyraulus albus</i>	-	+
Posthorenslak	<i>Planorbarius corneus</i>	-	+
Slanke barnsteenslak	<i>Oxyloma elegans</i>	-	+
Vijvermossel	<i>Anodonta anatina</i>	-	+
Aziatische korfmossel	<i>Corbicula fluminea</i>	-	+
Rivier-hoornschaal	<i>Sphaerium rivicola</i>	+	-
Gewone hoornschaal	<i>Sphaerium corneum</i>	-	+
Gemaskerde erwtenmossel	<i>Euglesa personata</i>	-	+
Sphaeriumvormige erwtenmossel	<i>Euglesa pseudosphaerium</i>	-	+
Totaal N = 16		1	15

Volgens mij kunnen nog bijna 20 andere soorten in deze oude loop van de Tjonger voorkomen (Annex 1). De aanwezigheid van de Rivier-hoornschaal, de Gemaskerde erwtenmossel en de Sphaeriumvormige erwtenmossel vormen echter aanwijzingen dat we hier te maken hebben met een biotoop met een heel hoge potentie.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar mijn collega Oz Rittner (Steinhardt Museum of Natural History, Tel Aviv University) voor zijn foto van de Rivier-hoornschaal.

Geraadpleegde literatuur

De Bruyne, R.H., Wallbrink, H. & Gmelig Meyling, A.W., 2003. Bedreigde en verdwenen land- en zoetwaterweekdieren in Nederland (Mollusca). Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst. 88 pp. Stichting European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden & Stichting ANEMOON, Heemstede.

Jansen, E.A., 2016. Veldgids slakken en mossels. Tweede druk. 272 pp. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Mienis, H.K., 2020. Een eerste overzicht van de land- en zoetwatermollusken van de Twigen, een natuurgebied nabij Joure, Friesland. *Spirula*, 424: 34-35.

Mienis, H.K., 2021. Een eerste verkenning van de mollusken aanwezig in het koelwaterbassin van de koffiefabriek in Joure. *Spirula*, 426: 28-30.

Mienis, H.K., 2022. Een vondst van een levend exemplaar van de Rivier-hoornschaal *Sphaerium rivicola* (Lamarck, 1818) in een vroegere loop van de Tjonger nabij Mildam, Friesland. *Spirula*, 430: 41-43.

Annex 1

Aquatische mollusken die waarschijnlijk ook in de oude loop van de Tjonger ter hoogte van Mildam leven

Spitse moerasslak – *Viviparus contectus*
Jenkins' waterhoren – *Potamopyrgus antipodarum*
Platte pluimdrager – *Valvata cristata*
Ovale poelslak – *Ampullaceana balthica*
Leverbotslak – *Galba truncatula*
Grote poelslak – *Lymnaea stagnalis*
Bron-blaashoren – *Physa fontinalis*
Riempje – *Bathyomphalus contortus*
Smurfslak – *Ferrissia californica*
Tractorwielkje – *Gyraulus crista*
Vlakke schijfhoren – *Hippeutis complanatus*
Gekielde schijfhoren – *Planorbis carinatus*
Gewone schijfhoren – *Planorbis planorbis*
Glanzende schijfhoren – *Segmentina nitida*
Zwanenmossel – *Anodonta cygnea*
Schildersmossel – *Unio pictorum*
Bolle stroommossel – *Unio tumidus*
Moeras-hoornschaal – *Musculium lacustre*
Driehoeksmossel – *Dreissena polymorpha*

**A successful breeding trial of the Red-rumped swallow *Cecropis daurica*
in the center of Kibbutz Netzer Sereni**

Henk K. Mienis & Dana Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il & danamienis@hotmail.com

**Een geslaagde poging om te broeden van de Roodstuitzwaluw *Cecropis daurica*
midden in Kibbutz Netzer Sereni**

Een geslaagd broedgeval van de Roodstuitzwaluw *Cecropis daurica* is in het kort beschreven van kibboets Netzer Sereni in Israël. Dit is de eerste broedpoging van deze zwaluw soort in Netzer Sereni.

A pair of Red-rumped swallows *Cecropis daurica* built a nest in the corridor to the kibbutz secretary in Netzer Sereni in the spring of 2022 (Fig. 1). As building material they used wet hamra, a local non-calcareous sandy clay loam, commonly encountered in and around the kibbutz.

Fig. 1: The nest of the Red-rumped swallows in Netzer Sereni
Photograph: Henk Mienis

During the building process and also during the whole breeding period the swallows were often seen resting on a nearby electricity cable (Fig. 2). But each time when a person appeared they left their perch. This was not a sign that they were afraid for people because when the nearby swimming pool was opened for the public they were often flying very low between and above the people in search for insects (Fig. 3).

In the beginning of July a very young nestling was found on the floor of the corridor. It was still so young that it was impossible to tell whether we were indeed dealing with a

hatched swallow or with another nestling from a nearby nest brought to the corridor by one of the many local cats.

The adult swallows remained however in the neighbourhood of their nest and towards August they were seen entering it without interruptions. Towards the middle of August suddenly three young Red-rumped swallows were seen sitting close to each other on the electricity cable. Their tail feathers were much shorter than those of the adults and moreover they behaved differently than their parents: they were not flying away but were looking curiously to the passerby. A few days after their appearance the young and the adults left the area. Hopefully we will see them again this spring.

Fig. 2: An adult Red-rumped swallow on a perch
Photograph: The Cornell Lab of Ornithology

Fig. 3: Red-rumped swallow looking for flying insects
Photograph: The Cornell Lab of Ornithology

A find of an ATS British Army badge in the fields of Netzer Sereni

Henk K. Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.orgil

De vondst van een ATS Brits Leger insigne in the velden van Netzer Sereni

Tijdens onze wandelingen in de velden van kibboets Netzer Sereni vonden we een bronzen insigne bestaande uit de letters ATS. Dit bleek een schouder insigne te zijn van een vrouwelijke vrijwilliger in het Britse leger gedurende de tweede wereldoorlog.

During our casual walks in the fields of kibbutz Netzer Sereni, Israel, we come often across items which are closely connected to the presence of the British Army during the British Mandate in the area where now the kibbutz is situated. Not for nothing one of the older buildings in the kibbutz is called Bet Allenby because General Allenby (1861-1936) chose it as the base for his High Command and from there he planned the later stages of his campaign. In the past we have found for example numerous buttons from the various British Army Units which were stationed in Palestine.

The item this time presented is however not a button but a badge-like object. The badge is composed of three letters: ATS, of which the "T" is markedly larger in size than the other two letters (Fig. 1).

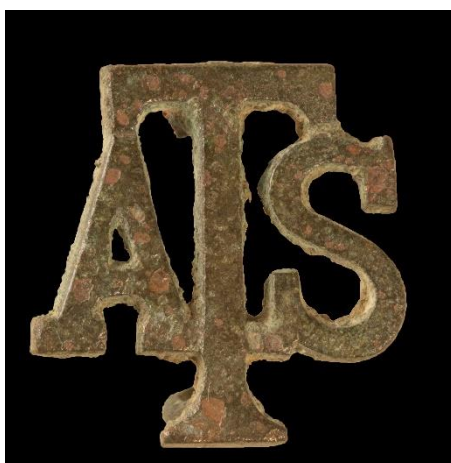

Fig. 1: ATS shoulder badge
Photograph: Oz Rittner

It turned out to be a shoulder badge for female volunteers in the British Army before and during World War II. In Great Britain not only Princess Elizabeth (the later Queen Elizabeth II) and the daughter of Winston Churchill were among the most known ATS-volunteers.

In Palestine especially women of Jewish descent volunteered in the ATS during WW II, among them was the daughter in law of Sir Herbert Samuel, the High Commissioner of Palestine: Hadassah Grafovsky, who joined the British Army. The letters ATS stood for Auxiliary Territorial Service. This unit was disbanded in 1949.

The ATS branch in Palestine was chiefly stationed in the British Army Sarafand camp, today's Tzrifin. It included among others three army hospitals [which remained in

function with the establishment of the State of Israel and are now known as the Shamir Medical Center (old Assaf HaRofeh Hospital), Shmuel HaRofeh Medical Center and the Mental Health Medical Center, all situated in Be'er Ya'akov] and Allenby's Headquarters, part of the Sphon compound in Bir Salim (now kibbutz Netzer Sereni). These female volunteers were chiefly employed as cooks, clerks, storekeepers, nurses and later on also as drivers.

It is therefore not so strange that in the surroundings of Netzer Sereni items turn up from time to time which are directly connected to the presence of the British Army including the ATS, during the British Mandate in the area now belonging to the kibbutz.

With the help of the posters figured below young women were invited to join the British Army also in the Middle East, where they served mainly in Palestine and Egypt.

Figs 2-3: Posters for the recruitment of women in the ATS

For those who like to know more about the ATS in Palestine I refer to the following three books:

- Bachi, R., 1994. [The Josephine File.] Tel Aviv. [in Hebrew]
- Cohen, Z. (Ed.), 2005. [We volunteered for the British Army: Jewish women from Mandatory Palestine in World War II.] Miskal. [in Hebrew]
- Habas, B., 1964. [Women of Valour: The Story of Palestine ATS.] Tel Aviv. [in Hebrew]

Acknowledgement

I like to thank Oz Rittner (the Steinhardt Museum of Natural History, Tel Aviv University) for his photograph of the ATS badge.

Differences in the temporary concentrations of the Sevenspotted ladybeetle *Coccinella septempunctata* in Israel and the Netherlands

Henk K. Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@hotmail.com

Verschillen in de tijdelijke concentraties van het Zevenstippelig lieveheersbeestje *Coccinella septempunctata* in Israël en Nederland

Grote concentraties van het Zevenstippelig lieveheersbeestje *Coccinella septempunctata* kan men waarnemen na het beeindigen van de zomerslaap in Israël of na de winterslaap in Nederland. De tijdelijke grote concentraties van deze kevers langs de kust van Nederland blijven een raadsel..

The Sevenspotted ladybeetle *Coccinella septempunctata* (Fig. 1) is probably the most common Ladybird beetle in Europe. It is native in the Palearctic and Oriental temperate areas and an introduced species in the Nearctic area (Bauer, 2013). Both in Israel and the Netherlands it is a very common species (Amitai, P., 1988; Cuppen, Kalkman & Tacoma, 2015; Cuppen, Kalkman & Tacoma-Krist, 2017; Freidberg, Susman & Kaplan, n.d.; Halperin, Merkl & Kehat, 1995; Kugler, 1993; Roy & Brown, 2021).

This *Coccinella* species is acting more or less the same in Israel and the Netherlands, yet there are markedly differences in some particular aspects of their behavior. In this note attention is given to differences in forming temporary concentrations.

Fig. 1: Sevenspotted ladybeetle *Coccinella septempunctata* in Netzer Sereni
Photo: Dana Mienis

Israel

In Israel the Sevenspotted ladybeetle is active more or less during the rainy season, which may start as early as September but also as late as December. The largest number of active specimens can be seen in the fields in spring till the end of April. In May these beetles are moving to the cooler tops of the hills where they are hiding among the vegetation, under stones or in cracks of the rocks. Areas where large concentrations of *Coccinella septempunctata* can be encountered are Mount Hermon, Mount Meron (Fig. 2) and high mountains in the Samaria – Judea range. On such places they estivate till

the first rains. From there the surviving beetles spread again over the whole country in search for aphid populations.

Fig. 2: *Coccinella septempunctata* concentration on Mount Meron
Photo: Dror Galili

The Netherlands

In the Netherlands the first Sevenspotted ladybeetles are seen in spring. This maybe as early in February or as late in April, depending on the climatic conditions. From that moment they can be seen active in and near aphid concentrations till the end of autumn. When it is becoming colder than they are starting to hide among falling leaves, in thick low vegetation or similar hideouts where they can form large concentrations. They are becoming dormant and hibernate till the next spring.

Interestingly is the fact that sometimes in spring large concentrations of this Coccinellid species can be encountered along the coast of the Netherlands.

In April 2011 large numbers of the Sevenspotted ladybeetle were seen on the enormous boulders along the south pier near IJmuiden, the Netherlands. On almost any boulder 5-15 specimens were present although no aphids were noted (Fig. 3).

According to articles in local newspapers a huge invasion of *Coccinella septempunctata* occurred on 25 June 2020 in Hoek van Holland. Enormous concentrations of these beetles not only covered boulders, chairs, tables, sunshades, and any other object on the beach but also people. This event lasted only for a short time because the next day not a single beetle was spotted.

Such events may happen almost any year and may last from a few hours till over more than a week. Why and from where such invasions occur has remained so far still an unsolved riddle.

Fig. 3: *Coccinella septempunctata* concentrations on large boulders of the south pier of IJmuiden, the Netherlands
Photo: Henk Mienis

Fig. 4: A real concentration of *Coccinella septempunctata* somewhere along the North Sea beach, the Netherlands
Photo: Mirjam Doorewaard

While in Israel concentrations of large numbers of Sevenspotted ladybeetles may occur during estivation, in the Netherlands they are connected with hibernation. They become especially notable after the beetles break respectively either their estivation or hibernation.

Acknowledgement

I like to thank Dana Mienis, Dror Galili and Mirjam Dooreward for the use of their photographs,

References

- Amitai, P., 1988. [Handbook of insects of Israel and other arthropods] 331 pp. Keter Publishing House Ltd., Jerusalem. [in Hebrew]
- Bauer, T., 2013. *Coccinella septempunctata* Sevenspotted ladybeetle. Animal Diversity Web. https://animaldiversity.org/accounts/Coccinella_septempunctata/
- Cuppen, J., Kalkman, V. & Tacoma, G., 2015. Veldklapper Lieveheersbeestjes. 47 pp. EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Cuppen, J.G.M., Kalkman, V.J. & Tacoma-Krist, G. 2017. Verspreiding, biotoop en fenologie van de Nederlandse lieveheersbeestjes (Coleoptera: Coccinellidae). Entomologische Berichten, 77 (3): 147-187.
- Freidberg, A., Susman, I. & Kaplan, F., n.d. [Cotton insects of Israel] 128 pp. Israel Cotton Board. [in Hebrew]
- Halperin, J., Merkl, O. & Kehat, M., 1995. An annotated list of the Coccinellidae (Coleoptera) of Israel and adjacent areas. Phytoparasitica, 23 (2): 127-137.
- Kugler, J., 1993. [Coccinellidae]. In J. Kugler (Ed.): Plants and Animals of the Land of Israel, Volume 3: Insects, 187-189. Publishing House Ministry of Defense & Society of Nature Conservation. [in Hebrew, 2nd Edition]
- Roy, H. & Brown, P., 2021. Veldgids lieveheersbeestjes voor Nederland en Vlaanderen. 176 pp. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen. (vertaling en bewerking Gerrian Tacoma-Krist)

Finds of cornelian beads in the fields of kibbutz Netzer Sereni

Henk K. Mienis & Dana Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il & danamienis@hotmail.com

Vondsten van cornalijne kralen in de velden van kibboets Netzer Sereni

Tijdens wandelingen in de velden van kibbutz Netzer Sereni hebben we diverse keren cornalijne kralen gevonden. Cornalijn is een rode-amber kleurige, doorzichtige half edelsteen, een kwarts soort. Op zijn minst sinds het Stenen Tijdperk heeft men deze steensoort uitgebuit om er kralen van te maken. In het Midden-Oosten werd cornalijn heel populair met de opkomst van het Mohammedaanse geloof niet alleen als sieraad maar ook als de kralen in gebedskettingen. Onder de zeven afgebeelde cornalijnen kralen zijn zowel heel oude als meer moderne exemplaren.

Introduction

Cornelian or carnelian is a reddish semi-precious gemstone. It is a variety of chalcedony, a type of quartz, which is more or less translucent and varies in shades of red and amber. The red color is caused by the presence of iron oxide in it.

Since early mankind it has attracted the attention of man because it is a relatively soft stone which can be turned in a bead by making a hole in it in order to string it. Such cornelian beads are known from excavations from sites dating to the Neolithics. Rosenthal (1979) mentions finds of cornelian beads at Chalcolithic, Early Bronze, Iron Age and Early Arabic sites

In the Middle East cornelian beads has become very popular because according to hearsay Mohammad was wearing a silver ring with an inscribed cornelian stone in it on his little finger of his right hand. Traditional Muslim prayer chains are often made of cornelian beads (see also note below). Simple necklaces made of cornelian beads are very popular among women because they are thought to bring health and fertility. This in spite of the fact that this has never been proven.

Plate 1: Ancient cornelian beads found in Netzer Sereni
Photo: Oz Rittner

Cornelian beads in the fields of the kibbutz

During our occasional strolls in the fields of kibbutz Netzer Sereni we find from time-to-time cornelian beads. Some of the more primitive ones are without doubt rather ancient, others, more sophisticated ones, are of more recent times. Seven specimens are illustrated on plates 1 and 2. Usually most of these beads were found in the neighbourhood of the ruins of old Arabic houses in the Citrus plantations and adjoining fields.

These houses were once part of the Arabic village Bir Salim and were scattered over the area belonging to the German Spohn Farm and Educational Institute for Syrian orphans. That area is now part of kibbutz Netzer Sereni since 1948. Also the fact that the fields of the kibbutz are reaching the outskirts of Ramla, today a mixed city, but originally an Arabic town established in the early part of the 8th Century during the

Plate 2: More modern cornelian beads found in Netzer Sereni
Photo: Oz Rittner

Umayyad period, and Jawarish, originally a Bedouin village but quite recently integrated as a suburb of Ramla as Qaryat Jawarish, may explain the presence of numerous Muslim related items in the fields of the kibbutz.

Acknowledgement

We like to thank Oz Rittner (the Steinhardt Museum of Natural History, Tel Aviv University) for his fine photographs.

Reference

Rosenthal, R., 1979. [Jewellery in Ancient Times.] Archaeological Library, 8: 91 pp. G.A. The Jerusalem Publishing House & Keter Publishing House, Jerusalem. [in Hebrew]

Additional note

According to a close friend of the senior author years ago a complete Muslim prayer chain made of cornelian beads was found by him in the dunes near the Nitzanim beach during a beetle survey in that area.